

Mire jó a mobilom? – mobilkommunikáció a legkisebbeknek

Összegzés	
Szempontok	Leírás
Cél és várható eredmény	A kreativitás fejlesztése, a kritikus gondolkodás formálása. A mobiltelefonról eddig is meglévő ismereteik kibővítése, a felhasználási területek összefoglalása és rendszerezése, helyes telefonálási szokás, mobilillem kialakítása.
Óraszám (45 perces óránként)	3x45 perc
Tartalmi elemek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mire jó a mobilom? 2. Mobilhasználat 3. Mobilillem
Tantárgyi kapcsolatok (koncentrációs lehetőségek)	<ul style="list-style-type: none"> - Anyanyelvi nevelés: Kommunikáció a szituációs feladatoknál. Szókincsfejlesztés. - Rajz, technika: modell, joghurtfon, plakát készítése - Ének-zene: csengőhangok keresése, meghallgatása - Matematika: modelltervezéskor: mekkora legyen a telefon? (méret, arány) - Informatika: keresés az interneten
Kompetenciák, készségek, képességek	<ul style="list-style-type: none"> - Anyanyelvi kompetencia: egyéni vélemények, tapasztalatok, értelmezések, érvelések, cáfolatok. Szókincsbővítés. - Szociális kompetencia: nyitottság a társak felé, együttműködésre, csapatmunkára nevelés. - Matematika kompetencia: Megfigyelő, összehasonlító képesség fejlesztése. - Személyes kompetencia: Rendszerességre, pontosságra és fegyelmezett munkára nevelés. - Érzelmi nevelés. - Kognitív kompetencia: a kreatív gondolkodás fejlesztése; információk, adatok rendszerezése; az előzetes tudás és tapasztalás mozgósítása
Fontosabb tevékenységtípusok, módszerek	<p>Frontális osztálymunka: vers meghallgatása, titkos üzenet játék, a szituációk értékelése, telefonjáték</p> <p>Csoportmunka: telefonhasználat, SMS játék, telefonálási illemszabályok, plakátkészítés</p> <p>Páros munka: joghurtfon készítése, szituációk eljátszása,</p> <p>Egyéni munka: modellkészítés, az én mobilom rajz</p>
Értékelési, önértékelési formák	<p>Csoport értékelése</p> <p>A csoportmunkák után az értékelendő készségek, képességek és produktumok alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> - Információkezelés - Együttműködés - Tervezés - Kreativitás - Önállóság - Döntési képesség - Feladat megosztás

	<ul style="list-style-type: none"> - plakát - szituációs játékok <p>Egyéni munka értékelése Értékeljük a kreativitást, önállóságot, a jó megfigyelést Értékelhető produktumok: modell, rajz, plakátok</p> <p>Az osztály értékelése A fegyelmezettség, figyelem, a hozzáállás értékelése</p>
Előkészületek, eszközök, anyagszükséglet	<ul style="list-style-type: none"> • tanulói laptopok, internetkapcsolat, • Laura E. Richards: Telefon c. vers • képek szétdarabolva a csoport létszámának megfelelően (vezetékes telefon, vezeték nélküli telefon, mobiltelefon és okos telefon) • gyurma • osztálylétszámnak megfelelő joghurtos pohár az alján kilyukasztva, zsinór) • szituációs kártyák • borítékok, benne titkos üzenetek • rajzlapok és színes ceruzák • párosító kártyák
Források (pontos hivatkozással)	<p>www.pagony.hu Magyar SMS rövidítések - Telefonguru Mobil etikett - Telefonguru</p> <p>telefon versszöveg és dal http://www.youtube.com/watch?v=N3TvNWH1E-4 http://blog.xfree.hu/myblog.tvn?n=nagyuska&pid=64423&blog_cim=Laura%20E.%20Richards http://www.youtube.com/watch?v=mueNrnWlzp0</p> <p>joghurtfon, konzervdobozból készült telefon készítése: http://jatszohaz.blogger.hu/cimke/konzervdoboz%20telefon</p>
A kipróbálás helye, időpontja, a kipróbáló pedagógus és csoport	<p>Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 1. a természettudományos tagozatú osztály 2013/2014. tanév Müller Mónika</p>
Ötletek, tippek	<ul style="list-style-type: none"> • alakíthatunk csoportot felvágott képeslapokkal, megkeresik egymást az összetartozó mozaikdarabok tulajdonosai • Így hallottam játék: A gyerekek körben vagy egymás mellett ülnek. Az első tanuló fülébe súgunk egy telefonálással kapcsolatos hosszabb mondatot. Ő tovább súgja, úgy, hogy ne hallják a többiek. Az utolsó diák hangosan elismétli a hallottakat, amit összehasonlítunk az eredetivel.
Változatok, lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> • Laura E. Richards: Ele-Telefon vers megtanulása, eljátszása, vagy a dal meghallgatása a Kalácska együttes megszólaltatásában • szórejtvény helyett: találjátok ki, mi lehet az „elei font

lomb” anagramma! (mobiltelefon). Keressetek ti is értelmes szavakat a mobiltelefon betűinek felhasználásával! Az nyer, aki a leghosszabb szót megtalálja.

Anagrammát a következő linken könnyen készíthetünk:

<http://szotar.sztaki.hu/docs/anagramma/?input=mobiltelefon&lang=hu&search=Keres%C3%A9s&dict=hu&distinction=strict&wlimit=&llimit=5&rlimit=200&include=+elei&exclude=&mode=anagrams>

- saját titkos írás kitalálása, szöveg küldése a másik csoportnak, akik megfejtik

- Én azért szeretem a telefont, mert...

Én azért nem szeretem a telefont, mert...

Mindenki mond egy mondatot, ami elhangzott, nem ismételhető!

A foglalkozás címe: Mire jó a mobilom?	
A foglalkozás menete	
Szempontok	Leírás
1. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	A mobiltelefont a kisgyerekek főként játékra használják. Az okos telefonok már kis számítógépként működnek, hasznosak lehetnek a gyerekek számára, ha jól használják azokat, és kihasználják a mobilok adta lehetőségeket.
Fejlesztési célok	Annak az igénynek a felkeltése, hogy a mobilokat a tudások gyarapítása érdekében is használják. Anyanyelvi nevelés fejlesztése, mely minden kognitív képesség fejlesztés alapja. Szókincsbővítés. Rendszerező képesség, logikus gondolkodás fejlesztése.
Tevékenységek (időkerettel)	1) Képrejtvény megfejtése a telefonról (tele- fon)(2') 2) Dal meghallgatása Laura E. Richards: Ele-Telefon versének feldolgozása a Roller Együttes előadásában (5') 3) Képek szétdarabolva a csoport létszámának megfelelően (vezetékes telefon, vezeték nélküli telefon, mobiltelefon és okos telefon), puzzle összerakása, a fejlődés megbeszélése (10') 4) Mire jó a telefon?- listakészítés (10') 5) Az én mobilom (gyurma vagy rajz), közben csengőhangok keresése és meghallgatása (15') 6) Az elkészült munkák értékelése (3')
A foglalkozás címe: Mobilhasználat	
2. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	A gyerekek többsége ma már elsősként is rendelkezik mobiltelefonnal, de a szülei készülékét már használták mindannyian. Sokak számára hétköznapi eszközzé vált, de a helyes használatát nem feltétlenül ismerik.
Fejlesztési célok	Az együttműködés és a kommunikáció fejlesztése. Szókincsbővítés. Megfigyelőképesség fejlesztése. Megkülönböztetés. Válogatás.
Tevékenységek (időkerettel)	1) Joghurtofon készítése, kipróbálása (15') 2) SMS vagy hívás? (szituációk csoportosítása) (5') 3) Hogyan kell helyesen telefonálni? Páros feladat (20') 4) A szituációk értékelése, a helyes megoldások megerősítése, a helyes eljátszása (5')
A foglalkozás címe: Mobilillem	
3. Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek	Mikor illik telefonálni, mikor küldjünk inkább SMS-t? Ismerjük meg a telefonálás illemszabályait!
Fejlesztési célok	A telefonálás illemszabályainak helyes alkalmazása. A kommunikáció fejlesztése, a témához kapcsolódó szókincsbővítés, mondatalkotás. Összefüggések keresése, ok-okozati viszonyok felismerése.
Tevékenységek (időkerettel)	1. Titkos üzenetek megfejtése (5') 2. Az SMS küldés, telefonálás legfontosabb szabályai. (10') 3. Illik, nem illik játék (15') 4. Plakátok készítése (10') 5. Telefonjáték (a tanultak alkalmazása) (5')

Tanári tevékenységek	
Szempontok	Leírás
Motiváció	Képrejtvény megfejtése, dal meghallgatása Joghurtofon készítése Titkos üzenet megfejtése
Kérdésfeltevés	Milyen különbségeket látsz a különféle telefonok között? Mire jó a telefon? - Mekkora legyen a mobil? Mi látszik a telefonon kívülről? Mit kell megformázni, rárajzolni? Miért hallottad a társad beszédét? SMS vagy hívás? Hogyan kell helyesen telefonálni? Mi volt rossz és mi jó a telefonálásban? Hogyan illik telefonálni, milyen hangosan? Mikor kell elnézést kérni, miért? Hogyan? Hol nem illik telefonálni? Hogyan tudsz vigyázni a telefonodra?
Visszajelzések	Helyes telefonálás. Nem csak játszás a telefonon!
Értékelés	Az alkotások, szituációk megoldása, az együttműködés, a kreativitás, a figyelem értékelése pozitív megerősítéssel, az értékek kiemelése.

Tanulói tevékenységek, tanulók bevonása	
Szempontok	Leírás
Tények, adatok használata	<p>Öveges József: kísérletek könyve (reprint) Anno Bt Budapest 1998</p> <p>www.pagony.hu</p> <p>Magyar SMS rövidítések - Telefonguru</p> <p>Mobil etikett - Telefonguru</p>
Tudományos bizonyítékok gyűjtése	<p>http://hu.wikipedia.org/wiki/Telefonk%C3%A9sz%C3%BCI%C3%A9k</p> <p>http://hu.wikipedia.org/wiki/Mobiltelefon</p> <p>http://hu.wikipedia.org/wiki/Okostelefon</p> <p>http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/index.php?option=com_tanelem&id_tanelem=549&tip=0</p>
Együttműködés, feladatok kidolgozása, elemzés	<p>Mire jó a mobilom?</p> <p>A tanulók a táblán levő képrejtvényt fejtik meg: egy teletöltött vödör és egy hálót szövő pók képe van egymás mellett (tele-fon), majd meghallgatják Laura E. Richards: Ele-Telefon versének feldolgozását a Roller együttes előadásában. A csoportok puzzle darabokat kapnak borítékokban, ezeket kell összerakniuk és megmondani, mit ábrázolnak a képek. (vezetékes telefon, vezeték nélküli telefon, mobiltelefon és okos telefon) (melléklet)</p> <p>Megvizsgálják a különbségeket, beszélgetünk a telefonok fejlődéséről, a családban használatban levő készülékekről.</p> <p>Mire jó a telefon? A tanulócsoportok listát készítenek arról, mi mindenre használhatjuk az elterjedt okos telefonokat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • telefonálás • internethasználat • SMS küldés • banki ügyintézés • fényképezés • videofelvétel • hatósági ügyintézés • vásárlás interneten keresztül • GPS • orvos riasztása... <p>A listákat közösen összegezzük, esetleg kiegészítjük. Felhívjuk a figyelmüket néhány fontos funkcióra, megbeszéljük, mi az az alkalmazás.</p> <p>A gyerekek lerajzolják, vagy megmintázzák gyurmából az ő elképzelt vagy létező mobiltelefonjukat. (gyurma vagy rajz), Közben interneten keresünk és meghallgatunk csengőhangokat. Kiválasztjuk az osztálynak legkedvesebbet. (Ezt később felhasználhatjuk például fontos üzenetek közlése előtt szignálként, jelezve figyeljenek, mert fontos üzenet, közlemény következik.)</p> <p>Végül az elkészült munkákat értékeljük.</p>

Mobilhasználat

Az érdeklődés felkeltése egy telefon (joghurtofon) elkészítése, majd kipróbálása.(melléklet)

SMS vagy hívás? (szituációk csoportosítása)

A csoportok 2-2 kártyára írt szituációt húznak. Megbeszélik, mikor jobb telefonálni, mikor elég SMS-t küldeni.

- Felhívod a nagymamát, mert már régen láttad.
- Barátnőd beteg, érdeklődsz az állapotára felől.
- Egyedül vagy otthon, mikor csomag érkezik. Nem tudod mit tegyél. Fel kell hívnod anyát!
- Apával megbeszélitek, hogy érted megy edzés után, de az edzés elmarad. Értesítsd!
- Nagymamád elesik, nem tud felállni. Hívd fel a mentőket!
- Üzend meg a barátodnak, hogy nálad maradt a matek füzet, holnap beviszed a suliba.

A táblán levő két felirat alá (SMS, telefon) csoportosítják a kártyákat.

Hogyan kell helyesen telefonálni? Páros feladat. Páronként a telefonálás szituációk közül választanak egyet, felkészülnek, majd eljátszák azt. (köszönés, nyugodt, tiszta beszéd, lényegre törő mondatok, elköszönés)

A szituációkat értékeljük, kiválasztjuk a legjobbat, megbeszéljük miért az volt a legjobb, melyik csapat miben hibázott.

Megjegyzés: Az előző órán az osztály által kiválasztott osztály csengőhangot most is használjuk a tárcsázás után.

Mobilillem

Csoportonként titkos üzeneteket fejtenek meg, melyek mobilillemmel kapcsolatos felszólító mondatokat rejtenek. (melléklet)

- Köszönj!
- Mutatkozz be!
- Röviden beszélj!
- Kérj elnézést!

Gyűjtünk még az SMS küldéssel, telefonálással kapcsolatos illemszabályokat!

Illik, nem illik játék: Egy-egy önként jelentkező tanulónak (a mobil etikett mellékletben található szabályoknak megfelelően) a fülébe sűgünk egy szituációt, amit ő eljátszik. A többiek indoklással véleményezik illik-e vagy nem, amit és ahogyan tett.

Tiltó plakátokat készítenek csoportmunkában, vagy párokban.(Hol ne telefonáljunk, ne legyünk túl hangosak, halkak), majd a táblán elhelyezzük és megbeszéljük.

Telefonjátékot játszunk (cél a tanultak helyes alkalmazása):

A kezdő játékos felvesz egy képzeletbeli telefont, és elkezd egy osztálytársáról beszélni. Csupa olyan dolgot kell mondania, amiről a hívott fél rájöhet, hogy őt hívják. Ha már magára ismer, felveszi a telefont, és ő kezd el beszélni valaki

	<p>másról.</p> <p>„A kutatások nyomán a tudomány egyre inkább arra a megállapításra jut, hogy a mobiltechnológia térhódítása nagyszerű kommunikációs fejlemény, amely emberi igényeket elégít ki, noha túlzott használata nem veszélytelen. Minden kockázata ellenére nincs nyomós ok kizárni belőle a fiatalokat. A zavartalan tanulási környezet biztosítása érdekében szükség van jogi korlátozásra, de az iskolának markáns pedagógiai álláspontot kell képviselnie a kulturált mobiltelefon-használat normáinak meggyökeresedéséhez.” (Szatmáry Nóra: Mobiltelefon és iskola)</p> <p>Régi koncepció: A mobiltelefont a kisgyerekek főként játékokra használják. Új koncepció: A mobiltelefon-használat lehetőségeinek, kultúrájának megismerése.</p>
Értékelés	<p>Csoport értékelése A csoportmunkák után az értékelendő készségek, képességek és produktumok alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> - Információkezelés - Együttműködés - Tervezés - Kreativitás - Önállóság - Döntési képesség - Feladat megosztás - plakát - szituációs játékok <p>Egyéni munka értékelése Értékeljük a kreativitást, önállóságot, a jó megfigyelést Értékelhető produktumok: modell, rajz, plakátok</p> <p>Az osztály értékelése A fegyelmezettség, figyelem, a hozzáállás értékelése</p>

Mellékletek:

Laura E. Richards: Ele-Telefon

Volt egyszer egy elefánt,
fölvette a telefánt...

Pardon! Volt egy elefont,
fölvette a telefont.

(Most hogyan is hangzik jobban?
Nehogy megint rosszul mondjam!)

Szóval felkapta a kagylót.
De a mancsa igen nagy volt,
hát kormányval ormányozta...
Nem: ormánnyal kormányozta.
Végül szegény elefont
dróttal mindent telefont.7

Telefonok a puzzle-hoz

Joghurtofon

Két pohár,(jobb a konzervdoboz) az alján ki van lyukasztva és egy madzaggal össze vannak kötve. A madzag ugyanolyan közvetítő közegként működik, mint a levegő. A pohár alja elnyeli a hangrezgéseket, és átadja a kifeszített madzagnak. Miután a rezgés elért a másik végére, az leadja a másik pohár aljára, ami felerősíti azt, így a hang hallhatóvá válik.

Eszközök:

- 2 konzervdoboz középen kilyukasztva az alján
- kötél (2-4 méter hosszú, 1,5-4 mm vastag)
- szigetelőszalag

Az elkészítés menete:

1. Fogd meg a kb. 3-4 mm átmérőjű, 1,5-4 méter hosszúságú rugalmas, ugyanakkor erős kötelet.
2. A kötél egy-egy végét vedesd át a konzervdobozok alján úgy, hogy a végen a doboz belsejére essenek.
3. A kötelek végére köss néhány csomót, hogy ne lehessen áthúzni a konzervdobozokon.
4. Álljatok egymástól olyan távolságra, hogy a kötél épp megfeszüljön és semmi más ne érjen hozzá. Az egyikötök tegye a füléhez a dobozt, a másikatok pedig beszéljen bele, akár suttogva is. A hang hallhatóvá válik.

Mobil etikett elsősöknek

- A telefonba tiszta nyugodt hangon beszélj!
- Ne rágj rágógumit és ne egyél telefonálás közben!
- Tüsszentés és köhögés esetén fordítsd el a fejed a telefontól és kérj elnézést!
- Kérj elnézést, ha mellétárcsáztál, és köszönj el!
- Hívás kezdeményezésekor tisztán és érthetően mond be a neved!
- Ha hosszabb beszélgetést akarsz lebonyolítani, akkor kérdezd meg a beszélgetőpartnert, hogy ráér-e. Ha 20 percre van szüksége, akkor ne azt kérdezze, hogy "Van fél perced?"
- Telefonbeszélgetés közben ne beszélj a környezetében jelenlévőkkel.
- Ha a vonal megszakad, akkor a hívó félnek kell újrahívnia és elnézést kérnie a hibáért. Még akkor is ha nem tehet róla.
- Ne telefonálj templomban, temetőben, színházi előadás közben, moziban, múzeumban, tanítási órán.
- A suliban kapcsold ki a készüléket, némítsd le, vagy rakd rezgő üzemmódba!
- Ne beszélj túl hangosan! Ne beszéljen túl halkán!
- Egy telefonbeszélgetés rendszerint két fél között jön létre, ezért törekedj arra, hogy a beszélgetést senki más ne hallja.

Titkos üzenet

1.csoport

a telefonszám: 15765230
megoldás: Köszönj!

2.csoport

a telefonszám: 524943188 670
megoldás: Mutatkozz be!

3.csoport

a telefonszám: 8624759 3510*#
megoldás: Röviden beszélj!

4.csoport

a telefonszám: 4627 3986561*0
megoldás: Kérj elnézést!

Mellékletek letölthetők: II. Rákóczi intézményi tár/ modul/mobil